

Gerard Poldervaart
gerard.poldervaart@fruitmagazine.eu

Nieuwe Krymsk-onderstammen met aantrekkelijke eigenschappen

Info

Sterke onderstammen

Krymsk® 7 / L-2, Krymsk® 9 / Alab-1 of Myracot en Krymsk® 86 / Ap-1 of Kuban 86 zijn drie (zeer) sterk groeiende onderstammen. Deze zijn geschikt voor extreem droge of juist natte omstandigheden.

Boomkwekerij Gebr. Janssen is bij vruchtboomkwekers over de hele wereld bekend als leverancier van topkwaliteit onderstammen voor appel- en perenbomen. Wat echter veel minder bekend is, is dat de onderstammenspecialist uit het Nederlandse Nederweert tegenwoordig ook actief is in de vermeerdering van diverse nieuwe onderstammen voor steenfruit.

Het boomkwekerijbedrijf Gebr. Janssen is al bijna 90 jaar oud. Sinds 1976 is het bedrijf gespecialiseerd in de productie van onderstammen voor alle soorten fruitbomen. Het bedrijf exporteert over de hele wereld. Malus M.9 is in aantallen verkochte onderstammen veruit het belangrijkste product. Sinds enkele jaren is de huidige directeur en eigenaar, Paul Janssen actief op zoek naar nieuwe onderstammen voor zowel appels, peren, pruimen, kersen als andere steenfruitsoorten. Zo is het bedrijf een van de weinige Europese boomkwekers die de serie CG-onderstammen uit het onderzoeks-

veredelingsprogramma van Cornell-Geneva voor appel mag vermeerderen. De CG-onderstammen zijn resistent tegen bacterievuur en daarom interessant voor die gebieden waar bacterievuur een bedreiging voor de appelteelt is.

Onderstammen voor steenfruit

Sinds kort heeft Janssen de vermeerderingsrechten van de onderstammen uit de Krymsk-serie van Professor Dr. Gennady Eremin uit Rusland. Deze serie bevat een aantal nieuwe onderstammen met aantrekkelijke eigenschappen. Enkele van de onderstammen uit deze serie zijn geschikt voor pruim, andere voor kers, abrikoos of perzik. Vanwege de herkomst van de onderstammen, het Vavilov Research Institute in Rusland, zijn de onderstammen waarschijnlijk goed bestand tegen wintervorst. De oudste en in Europa meest bekende onderstam is de Krymsk 1, beter bekend onder de naam VVA-1.

Krymsk® 1 / VVA-1

Deze kruising tussen *Prunus tomentosa* en *P. cerasifera* is goed verenigbaar met pruimen, kwetsen, abrikozen, perziken en nectarines. VVA-1 is in Europa vooral in gebruik als onderstam voor pruimen. De bomen groeien op VVA-1 zeer zwak en hebben een zeer goede productiviteit. Bij gelijke vruchtdracht is de vruchtmaat op deze onderstam beter dan op St-Juliën A of vergelijkbare onderstammen. De bomen kunnen echter ook makkelijk te vol hangen, met als gevolg te kleine vruchten. Onder droge omstandigheden groeien bomen op VVA-1 vaak te zwak. Een goede vochtvoorziening is voor bomen op deze onderstam in de meeste gevallen absolute noodzaak. De eerste proeven met pruimen op VVA-1 zijn in Nederland in 1992 gestart. Inmiddels staan ook in andere landen in Europa op diverse onderzoeksinstellingen bomen op VVA-1

Paul Janssen heeft het assortiment onderstammen de afgelopen jaren uitgebreid met een aantal nieuwe onderstammen voor steenfruit. *EFM*

in proeven. Uit de tot nu toe opgedane ervaringen blijkt dat VVA-1 een zeer goede verenigbaarheid met vrijwel alle pruimen- en kwetsenrassen heeft.

Krymsk® 2 / VSV-1

VSV-1 is in tegenstelling tot VVA-1 wel geschikt voor droge omstandigheden. Bomen op deze *P. incana* x *P. tomentosa* kruising groeien net als VVA-1 zwak (figuur 1) en zijn zeer vruchtbaar. VSV-1 zou geschikt zijn als onderstam voor zowel pruimen en kwetsen als perziken en nectarines. Ook voor de boomkweker heeft VSV-1 voordelen. Zo geeft VSV-1 mooie gladde onderstammen en is er op de kwekerij minder uitval dan bij bijvoorbeeld VVA-1. VSV-1 lijkt vanwege de geschiktheid voor droge grond, de zwakke groei en goede productie-eigenschappen een erg aantrekkelijke onderstam. Er zijn echter nog nauwelijks ervaringen of gegevens uit onderzoek beschikbaar.

Krymsk® 5 / VSL-2

Deze onderstam is ontstaan uit een kruising tussen *P. fruticososa* en *P. serrulata* var. *Lannesiana* en is geschikt voor zowel zoete als zure kersen. Groeikracht, productiviteit en vruchtmaat zijn vergelijkbaar met die van Gisela 5. In een proef op PPO-Fruit in Randwijk (Nederland) met proefras Kordia hadden de bomen op onderstam VSL-2 meer wortelopslag dan die op Gisela 5. VSL-2 is beter bestand tegen hoge grondwaterstanden dan Gisela 5.

Krymsk® 6 / LC-52

LC-52 is bedoeld als onderstam voor zowel zoete als zure kersen. Deze kruising tussen *P. cerasus* en *Cerapadus Michyunin* heeft een groeikracht, productiviteit en vruchtmaat die met Gisela 5 vergelijkbaar zijn. Ook LC-52 is, net als VSL-2 beter geschikt voor zware en natte grond dan Gisela 5. LC-52 had in dezelfde proef als VSL-2 in Randwijk meer wortelopslag dan Gisela 5, maar minder dan VSL-2.

Vegetatieve vermeerdering

Het boomkwekerijbedrijf van Paul Janssen is een van de weinige onderstammenkwekerijen die steenfruitonderstammen niet in vitro, maar vegetatief vermeerderd. De meeste onderstammen worden door middel van zomerstek vermeerderd. De stekjes worden 's zomers in trays gestoken en onder waterlevel in een kas gezet. Het bewortelingsproces duurt 6 tot 8 weken. Tot begin april blijven de stekken in de kas en zijn dan inmiddels doorgegroeid tot ongeveer 30 cm. Vervolgens worden de plantjes buiten in de kwekerij uitgeplant.

Tray met plantjes VVA-1 gekweekt uit zomerstek.

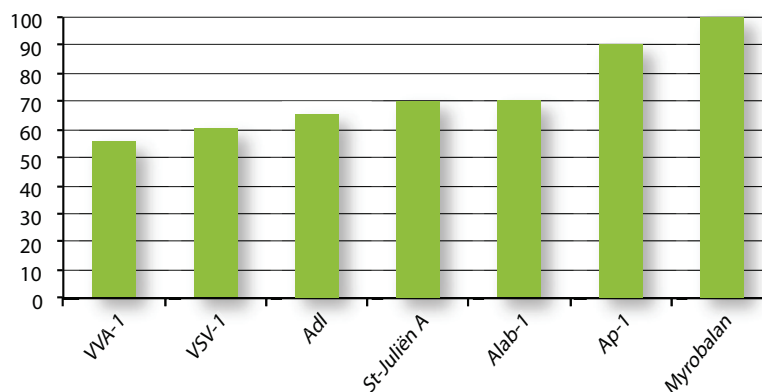
EFM

De Nederlandse keuringsdienst – Naktuinbouw – accepteerde tot voor kort geen in-vitro vermeerderd materiaal in het certificeringssysteem. Bij in-vitro vermeerdering zou de kans op afwijkingen te groot zijn. Zo zijn er voorbeelden dat in-vitro vermeerderde onderstammen in de boomgaard meer last hadden van vorming van wortelvelden en wortelopslag dan vegetatief vermeerderde exemplaren. Inmiddels zijn de vermeerderingstechnieken zo ver verbeterd dat Naktuinbouw onder voorwaarden wel bomen uit in-vitro vermeerderd materiaal certificeert.

Website

Meer informatie over Boomkwekerijen Gebr. Janssen en over het assortiment onderstammen is te vinden op de website: www.janssen-rootstocks.nl

Figuur 1: Groeikracht (in %) van enkele pruimenonderstammen

Weiroot 720

De Gisela onderstammen hebben de afgelopen jaren een overduidelijke positie als onderstam voor zoete kers ingenomen. Echter ook in de Weiroot-serie zijn onderstammen met interessante eigenschappen. Boomkwekerij Gebr. Janssen ziet in de Weiroot 720 een toekomstige tegenhanger van de Gisela 3. Weiroot 720, of kort W 720, is een verbeterde selectie uit de Weiroot 72. Deze laatste heeft al in diverse proeven gestaan. Bomen op W 72 waren in de proeven zeer productief en ondanks de hoge producties was de vruchtmaat in veel gevallen goed.